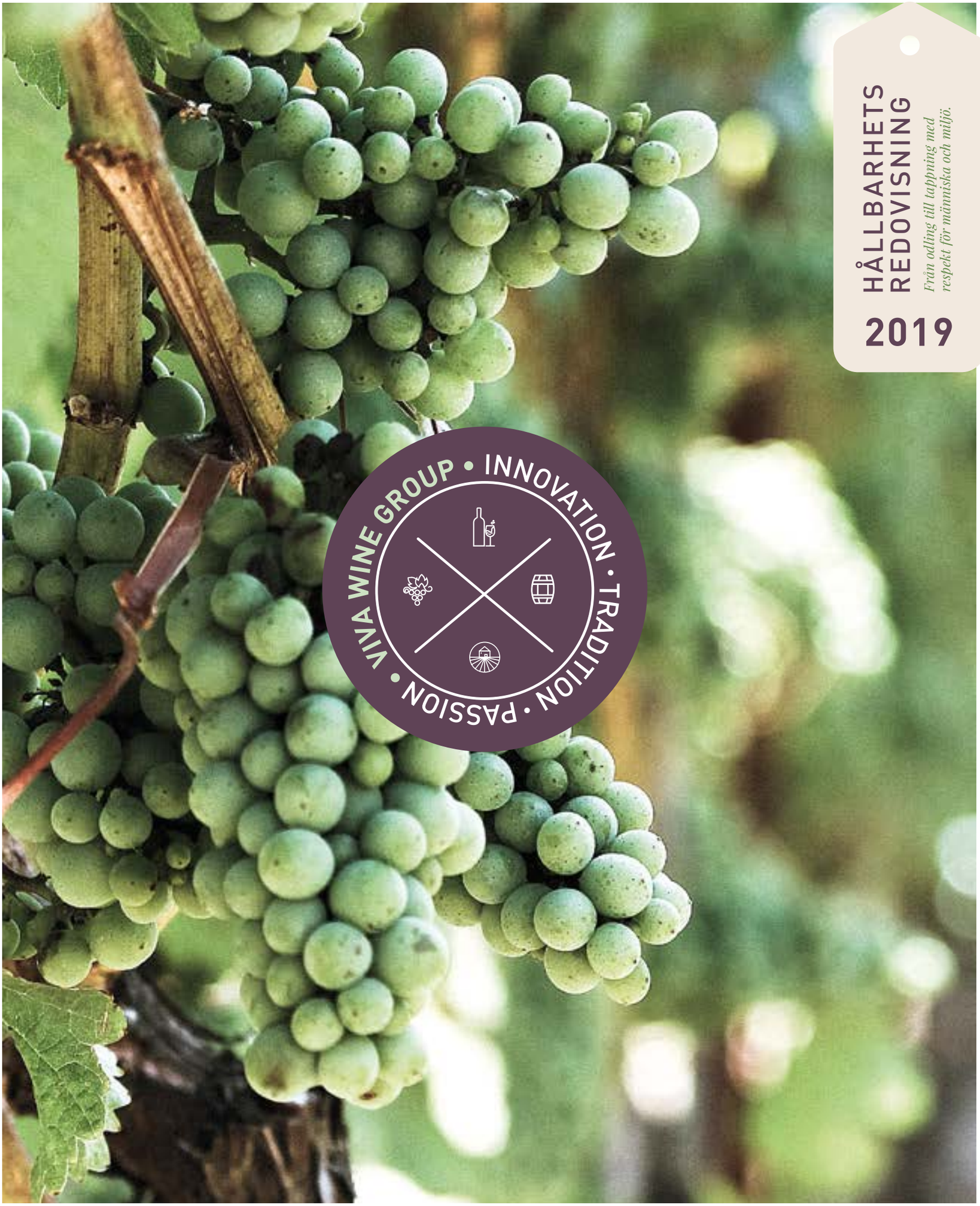

HÅLLBARHETS REDOVISNING

Från odling till tappning med respekt för människa och miljö.

2019

VIVA WINE GROUP • INNOVATION • TRADITION • PASSION •

VISION

Vi ska bli branschledande på hållbarhet och uppfattas som inspirerande förebild. Hållbarhet ska utgöra en integrerad del av verksamheten, en motor för tillväxt och skapa mervärde för producenter, kunder och konsumenter.

Emil Sallnäs, VD

VD HAR ORDET

Vår hållbara framgång fortsätter!

För oss på Viva Wine Group är det självklart att verka för en hållbar utveckling. Hållbarhet är avgörande för vår planet, jordbruket och vår verksamhets framtid. Vi är övertygade om att omsorg om människor och miljö också gynnar affärerna, särskilt på sikt.

Vår målsättning är att vara den mest hållbara aktören inom vår bransch och hoppas inspirera konkurrenter och samarbetspartners till att följa vårt exempel. Vi uppnår detta med satsningar på en hållbar leverantörskedja, en hållbar transportkedja och ett hållbart kund- och konsumenterbjudande.

EN HÅLLBAR LEVERANTÖRSKEDJA

Inom Vivagruppen strävar vi efter högsta möjliga kvalitet, i alla led. Det gäller såväl innehållet i flaskan som val av förpackning och transporter. Hos våra producenter värnar vi goda arbetsvillkor och miljöhänsyn. Vi utbildar, ställer krav och följer upp. Ständigt i dialog och samarbete med lokala och globala organisationer.

EN HÅLLBAR TRANSPORTKEDJA

Våra transporter är klimatneutrala. Det mesta transporteras med båt och tåg, enbart i undantagsfall används lastbil. Den klimatpåverkan som trots allt uppstår kompenseras genom investeringar i ”Solvatten”, en världsledande vattenreningslösning för familjer på landsbygden i utvecklingsländer. När man använder Solvattensystemet behöver man inte hugga ner skog för att framställa ved som används för att koka och rena vattnet. Att träden och skogen skyddas ger i sin tur en positiv klimateffekt och minskar ökenspridning.

ETT HÅLLBART ERBJUDANDE

Vårt sortiment spänner över många vinstilar och ursprung. Bland våra producenter finns både nyskapare och trogna traditionalister. Vi säljer både konventionell och ekologisk dryck och är marknadsledande inom ekologiska och etiskt certifierade viner. Dessutom ställer vi krav på våra producenter att följa Amfori BSCIs riktlinjer för goda arbetsvillkor i produktion och odling.

EN HÅLLBAR FRAMGÅNG

Vår hållbarhetsprestanda fortsatte att förbättras starkt under 2019. Det gläder mig att vi redan nu uppnått flertal viktiga mål. Trots redan låg klimatpåverkan lyckades vi öka effektiviteten ytterligare. Vi minskade våra utsläpp med nära 8% per liter på ett år!

Vi minskade våra utsläpp per liter på ett år med

8%

”Vår vision och målsättning är att vara den mest hållbara inom vår bransch.”

EMIL SALLNÄS
VD VIVA Wine Group

Vi värnar inte bara våra producenter utan även våra konsumenter, varför vi främjar ansvarsfull konsumtion av våra produkter. Vi vill att vår verksamhet ska bidra till en hållbar planet, och till människors livskvalitet.

HÅLLBARHETSREDOVISNING 2019

Kontakt
Viva Wine Group
+46 8-21 83 88
info@vivagroup.se

STOCKHOLM
Viva Wine Group
Blasieholmsgatan 4A
111 48 Stockholm

INNEHÅLL

Detta är Viva Wine Group	2
En hållbar strategi	4
Jämställd arbetsplats	6
Hållbar produktion	8
Hållbart lokalsamhälle	10
Hållbar odling	12
Hållbara transporter/förpackningar	14
Klimatkompensation/sociala projekt	16
Ansvarsfull konsumtion	18

Detta är Viva Wine Group

Viva Wine Group är en samling entreprenörsdrivna bolag som älskar dryck, mat och sociala sammanhang. Vi är måna om hur våra produkter tillverkas och är särskilt stolta över våra satsningar på hållbarhet.

TRADITION OCH INNOVATION

Vinodling har tusenåriga anor och präglas av starka traditioner. Samtidigt är vinmakare ett nyfiket släkte som ständigt testar druvornas olika uttryck. Ibland med hjälp av nya tekniker, ibland med uråldriga metoder. Tack vare denna nyfikenhet så erbjuds konsumenter idag en bred palett av dryckesupplevelser. Även på förpackningssidan sker ständig utveckling. Idag kan du som konsument hitta vin på glasflaska, plastflaska, kartong och burk. I olika prisklasser, men alltid med vin av erkänd kvalitet!

PASSION OCH PÅLITLIGHET

Vi känner djup respekt för hantverket som krävs för att tillverka vin och sprit och jobbar hårt för att ständigt överträffa våra konsumenters förväntningar. Samma passion och engagemang söker vi hos våra producenter. Vi investerar i våra producenter och bygger långa, djupa samarbeten. Istället för att jaga det billigaste priset, utvecklar vi tillsammans den bästa drycken!

VÄRDERINGSSTYRT ENTREPRENÖRSKAP

Vivagruppens bolag har alla startat med små resurser men med höga ambitioner och mycket driv. Fokus är på affärsutveckling och tillväxt med snabba steg från idé till handling. Möjligheter fångas i farten men etik och ansvar utgör den kompass som vägleder våra beslut. Särskilt glada blir vi då affärsmöjligheter utvecklats ur efterfrågan på hållbara alternativ. Eller hjälper till att lösa samhällsutmaningar och behov lokalt. Vi är stolta pionjärer på ekologiskt och etiskt!

KONKURRENS OCH SAMARBETE

Vivagruppens bolag är alla sina egna och tävlar ständigt med varandra i att utveckla producenter och produkter. Däremot sker samarbete kring logistik, HR och hållbarhet. På detta sätt sporras innovation samtidigt som resurser optimeras och skalfördelar uppnås. Med lägre kostnader i frakt och administration kan vi öka investeringen i produkterna och erbjuda bättre produkter till konsument. Mer kvalitet för pengarna!

ÄGARDRIVET OCH INKLUDERANDE

Vivagruppens bolag är alla ägardrivna med engagerade och närvarande delägare som ger sitt yttersta för verksamheten. Vi jobbar nära varandra, hjälps åt och utvecklas tillsammans. Varje medarbetare är betydelsefull och allas insats gör skillnad. Vår framgång är delad framgång!

Vi är stolta pionjärer på ekologiskt och etiskt!

VIVA WINE GROUP

CHRIS WINE & SPIRITS

Erfaren importör med kvalitetsviner för konsument och restaurang samt välkända spritvarumärken från United Drinks.

GIERTZ VINIMPORT

Största importören i gruppen med viner från hela världen. Pionjär på ekologiskt och etiskt samt ledande på italiensk Prosecco.

ICONIC WINES

Varierad portfölj med hållbara varumärken i innovativa förpackningar. Flertalet etiska och ekologiskt certifierade.

WINEMARKET

Importör som jobbar för långsiktiga hållbara lösningar – från jord till bord. Brett sortiment från vardagsvin till superpremium. Ledande på viner från Sydafrika.

WINE TEAM GLOBAL

Sveriges största importör av ekologiska viner. Vurmar även för naturvin och alkoholfritt. Stora på viner från Italien, Frankrike och USA.

TRYFFELSVINET

Specialiserade på premiumviner, framförallt från gamla världen. Blev en del av Viva Wine Group 2020.

Våra dryckers 18 olika ursprung

DRYCK FRÅN HELA VÄRLDEN

Tillsammans med våra producenter erbjuder vi dryck från hela världen. Vi erbjuder viner i alla utföranden och stilar, från alla tänkbara ursprung.

Kvalitet i varje del av tillverkningen är central för oss. Från odling, till vinifiering och tappning. Oavsett prisklass ska allt ske med respekt för människa och miljö. Så att konsumenten kan njuta av sin favoritdryck med gott samvete!

5% Tillväxt 2019

125 Producenter

48 Miljoner liter

630 Produkter

47,9% *Ekologiskt / Etiskt*

”

Vi har tagit många steg och redan uppnått flera mål. Nu satsar vi på att lyfta både helheten och delarna till nästa nivå. Tillsammans ska vi bli en förebild för hållbar tillväxt.

MIKAEL SUNDSTRÖM
Hållbarhetsdirektör

VÄRDEKEDJA

En hållbar strategi

Att utveckla dryck kräver kunnande och engagemang från flera aktörer i en komplex värdekedja. Allt från odling, tillverkning, transport, marknadsföring och försäljning. Lyhördhet och långsiktiga relationer, hållbarhet och viljan att hitta ömsesidigt gynnsamma lösningar har visat sig vara ett recept till framgång.

VIKTIGA INTRESSENTER

Våra kunder och konsumenter är tillsammans med våra producenter samt anställda på vinfälten våra viktigaste intressenter. Viktigast bland dem alla är de nordiska detaljhandelsmonopolen, framförallt Systembolaget. Andra viktiga kunder är grossister, hotell och restauranger.

Organisationer som KRAV, Fairtrade och Fair for Life är också betydelsefulla då vi satsar stort på ekologisk och etisk produktion.

DIALOG OCH SAMARBETE

Vi kan bidra med mycket på egen hand men mest skillnad gör vi i samarbete med andra. Ju fler vi är som vill uppnå samma sak, och gör gemensamt slag i saken, desto snabbare uppnår vi storskalig förändring till nytta för människa och miljö. Dryckesbranschens Klimatinitiativ är ett exempel på den positiva kraft som skapas när leverantörer och kunder bestämmer sig för att samarbeta.

VÄSENTLIG PÅVERKAN

Att odla, buteljera och frakta vin och dryck har påverkan på miljön. Det handlar om vattenanvändning, biologisk mångfald och klimatpåverkan. Själva konsumtionen kan också vara problematisk. Alkohol konsumerat på fel sätt kan leda till medicinska och sociala problem, både för individer, familjer och samhället i stort. Vi är måna om att informera konsumenter om riskerna och investerar stort i projekt som främjar ansvarstagande och måttfullhet.

STÄNDIGA FÖRBÄTTRINGAR

Vivagruppens bolag är alla starkt entreprenörsdrivna där handling är viktigare än ord. Fokus har varit på att lansera projekt och uppnå resultat, framför att kommunicera framgångar.

Under 2019 började vi se resultat av genomförda förändringar föregående år. Vi uppnådde flertal viktiga mål, framförallt kring vår klimatpåverkan. Vi tog omgående ledartröjan i Dryckesbranschens Klimatinitiativ där vi med transportomställningar och förpackningsförändringar säkrade en genomsnittlig klimatpåverkan per liter 20% under branschsnittet. Trots redan låga koldioxidutsläpp lyckades vi under 2019 öka effektiviteten ytterligare. Vi minskade våra utsläpp med nära 8% per liter, bara på ett år! Ambitionen är att med goda exempel inspirera hela branschen till att uppnå Agenda 2030. Om möjligt i förtid.

DE GLOBALA MÅLEN

Vid FNs toppmöte 2015 togs 17 mål fram som pekar ut riktningen för alla medlemsstaters arbete fram till 2030. Företag och organisationer kan också använda dessa mål i sin verksamhet.

Om vi gemensamt ska lyckas skapa ett hållbart samhälle måste dessa mål uppnås. Alla mål är viktiga, men för VIVA gruppens verksamhet är sju mål viktigast.

FOKUSOMRÅDEN OCH PRIORITERINGAR

3 HÄLSA · 5 JÄMSTÄLLDHET · 6 RENT VATTEN · 8 ARBETSVILLKOR TILLVÄXT · 12 KONSUMTION PRODUKTION · 13 KLIMAT FÖRÄNDRING · 15 EKOSYSTEM MÅNGFALD

FOKUS-OMRÅDEN	PRIORITERINGAR	RESULTAT 2018	RESULTAT 2019	MÅL 2020	STATUS
Hållbar odling	**Goda arbetsvillkor**				
	Andel producenter i riskland med godkänd uppförandekod	100%	100%	100%	(✓)
	Andel certifierad volym	39%	47%	75%	(+)
Hållbart sortiment	**Ekologiskt och etiskt**				
	Andel certifierad volym	41%	48%	50%	(+)
Hållbara transporter och förpackningar	**Klimatsmarta transporter och förpackningar**				
	Klimatpåverkan	0,38 kg CO_2/liter dryck	0,35 kg CO_2/liter dryck	0,35 kg CO_2/liter dryck	(✓)
	Klimatneutrala transporter	100%	100%	100%	(✓)
	Volym dryck i klimatsmart förpackning	69%	70%	75%	(+)
Hållbar arbetsplats	**Jämställdhet mellan könen**				
	Andel kvinnor i ledande ställning	50%	50%	50%	(✓)
Hållbar konsumtion	**Ansvarsfullt drickande**	Varningstext på annonser	Varningstext på annonser	Varningstext på annonser	(✓)

MÅL 3: HÄLSA

Vi utvecklar och säljer alkoholhaltiga drycker och vill att dessa konsumeras på ett sätt som skänker njutning och välbefinnande. Vi verkar för måttfullhet, dels i marknadsföring, dels genom stöd till hälsofrämjande projekt. *Läs mer sid 16–19*

MÅL 5: JÄMSTÄLLDHET

Vi tar ansvar på plats i Sverige, i vår egen organisation. Vi ska vara en jämställd och trygg arbetsplats där alla ges möjlighet att uppnå sin fulla potential. Könsfördelningen på ledande befattningar ska vara jämställd och spegla sammansättningen i stort.
Läs mer sid 6–7

MÅL 6: RENT VATTEN

Att odla druvor kräver vatten. Vatten har blivit en bristvara på många platser i världen varför vi uppmuntrar producenter att implementera smarta bevattningssystem. Vi satsar även stort på ekologisk odling, vilket minskar användningen av växtgifter som kan tränga ner i grundvattnet.
Läs mer sid 12–13, 16–17

MÅL 8: ANSTÄNDIGA ARBETSVILLKOR OCH EKONOMISK TILLVÄXT

För oss är det viktigt att arbetarna på fälten och vingården har bra arbetsvillkor. Därför är vi med i Amfori BSCI och besöker regelbundet våra producenter. Vi känner särskilt starkt för etisk produktion certifierad av Fairtrade eller Fair for Life. Då garanteras vinbönderna avsättning för sin skörd, minimi-priser samt ekonomisk premie för sociala projekt. *Läs mer sid 8–11*

MÅL 12: HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION

Vi främjar ekologisk och etisk odling och satsar stort på klimatsmarta, återvinningsbara förpackningar, på så sätt främjas effektivt nyttjande av naturresurser.
Läs mer sid 12–15

MÅL 13: BEKÄMPA KLIMATFÖRÄNDRINGEN

Odling, transport och förpackningar påverkar alla klimatet. Lyckas vi inte stävja den globala uppvärmningen blir det allt svårare att odla bra vin. Vi strävar efter att minimera vår klimatpåverkan och har ställt om merparten av transporter till tåg. Vi använder också klimatsmarta förpackningar. Kvarvarande påverkan kompenseras genom investeringar i Solvatten. *Läs mer sid 14–17*

MÅL 15: EKOSYSTEM OCH BIOLOGISK MÅNGFALD

Odling kan både utarma och stärka biologisk mångfald. Vi är måna om att vin ska odlas på ett sätt som har så liten påverkan på ekosystem som möjligt. Vi ser gärna att odlingen sker utan växt- och insektsgifter och att den biologiska mångfalden gynnas. Vi är stolta pionjärer och branschledare på ekologiskt certifierat vin. *Läs mer sid 12–13*

En vanlig dag på jobbet

Våra inköpare har regelbunden kontakt med producenter världen över i syfte att erbjuda konsumenter bästa kvalitet till bästa pris, gärna ekologiskt och etiskt.

Logistikavdelningen skapar förutsättningar för en effektiv och pålitlig transportkedja.

Marknadsförarna utvecklar varumärkesbyggande events och slagkraftiga annonser.

Ekonomiavdelningen hjälper till att hålla koll på kostnaderna och säkerställer att alla transaktioner sker korrekt och smidigt.

Jämställd och inkluderande arbetsplats

Våra medarbetare är tillsammans med våra producenter Viva Wine Groups främsta tillgång. Hos oss samlas nyfikna, engagerade, kreativa och kunniga personer med passion för dryck och entreprenörskap.

DET GODA LEDARSKAPET

För oss på Viva Wine Group är det viktigt att alla strävar efter att vara goda förebilder. Ett humanistiskt och värderingsstyrt ledarskap är därför vägledande för verksamheten. Målet är att få både medarbetare och organisation att utvecklas och växa. Tillsammans skapar vi ett öppet, snabbfotat och inkluderande arbetsklimat.

STRÄVAN EFTER STÄNDIG UTVECKLING

Vi är måna om att alla medarbetare utvecklas och når sin fulla potential. Vidareutbildningar erbjuds löpande och intern rörlighet uppmuntras. Vår personal växer och utvecklas med företaget, och ges möjlighet till nya roller med bredare ansvar.

MÅNGFALD ÄR EN TILLGÅNG

Vi rekryterar efter bästa meriter och tror att medarbetare med olika bakgrunder, intressen och personligheter bidrar till en innovativ och utvecklingsbejakande verksamhet. Vi ser på inre och yttre olikheter som en tillgång och det är vår övertygelse att en jämställd och jämlik arbetsplats gynnar både individ och organisation. Vår arbetsstyrka är nästan helt jämställd avseende på kön. Detsamma gäller dem med personalansvar eller annan ledande ställning. Under 2019 följde vi upp föregående års jämställdhetsutbildning med uppdaterade medarbetarundersökningar. Vi kunde i dessa se mycket goda resultat och fortsatta förbättringar. Vi kan med glädje konstatera att våra medarbetare trivs!

MEDARBETARE 2019

En jämställd, rättvis och inkluderande arbetsplats är avgörande för trivsel och tillit

LOTTIE SÖDERBERG
HR-chef

Hur är ditt sammanfattande omdöme om Viva Wine Group som arbetsgivare?

90% *mycket bra eller bra*

Resultat för hur man trivs, ledarskapet, jämställdheten och utvecklingsmöjligheter

JÄMSTÄLLDHET

Jag tycker att jämställdheten är mycket bra totalt sett

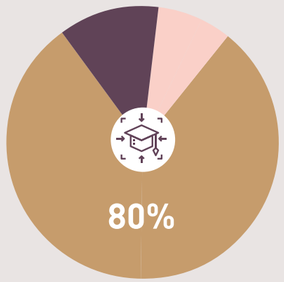

KOMPETENSUTVECKLING

Jag tycker att kompetensutvecklingen är mycket bra totalt sett

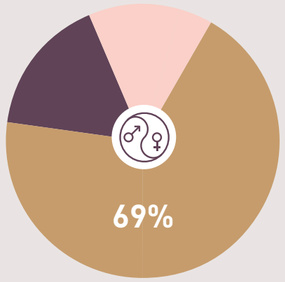

LEDARSKAP

Jag tycker att ledarskapet på Viva Group är mycket bra totalt sett

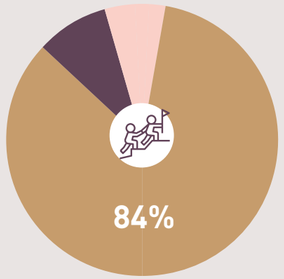

Miljö- och hälsoarbete på kontoret ↓

Vi handlar alltid ekologiskt och om möjligt fairtrademärkta dagligvaror, såsom kaffe, thé, frukt, mjölk och smör.

Vid inköp av kontorsutrustning prioriteras TCO- Development certifierade produkter med låg elförbrukning.

Vi köper enbart in förnyelsebar el och håller förbrukningen nere med sensorstyrda lampor.

Vi återvinner och källsorterar vårt avfall av papper, plast, glas, metall och elektronik.

Städning i vår kontorsfastighet utförs av Svanenmärkta företag.

Vi erbjuder alla medarbetare ett frikostigt friskvårdsbidrag.

Vi erbjuder vår personal hälsotest vartannat år och har väl fungerande företagshälsovård.

En gång i veckan genomförs yoga på kontoret för intresserade medarbetare.

Alla medarbetare får särskild utbildning i alkohol och hälsa i samarbete med Ljung & Sjöberg.

RÄTTVIS LÖN

Arbetarna i produktionen och på fälten ska ha rättvisa löner och korrekta anställningskontrakt.

FÖRENINGSFRIHET

Alla ska ha rätt att organisera sig och gemensamt förhandla sina villkor.

LAGLIGA ARBETSTIDER

Arbetstiden ska följa lagstiftningen och internationella överenskommelser. Möjlighet till pauser ska finnas.

Hållbar produktion

Att producera vin av kvalitet kräver gynnsamt klimat, unik jordmån och skickliga vinmakare. Själva odlingen sker till stora delar fortfarande för hand och skörden innebär långa och intensiva dagar på gården. För att hinna med behövs ofta fler hjälpande händer. Ibland från granngården, ibland från byarna i området. Att skörda vindruvor kräver ett varsamt handlag så att varken den fullmogna frukten, eller plantan i sig, skadas.

> Leverantörernas och producenternas arbete med Amfori BSCI hjälper till att säkra goda arbetsvillkor på vingårdarna och har bidragit starkt till den positiva utveckling som skett, inte minst i Sydafrika
>
> **HANNA SUTHERLIN**
> Systembolaget

GODA VILLKOR

För oss på Viva Wine Group är goda arbetsvillkor en självklarhet och vi ställer ingående krav på våra producenter. Alla arbetare ska ha rätt till skäliga arbetstider och korrekt lön. Diskriminering får inte förekomma och arbetstagarnas hälsa och säkerhet respekteras. All form av barn- och tvångsarbete är givetvis förbjudet.

AMFORI BSCI

På Viva Wine Group har vi valt att implementera Amfori BSCI uppförandekod i producentledet. Amfori BSCI är ett internationellt initiativ ursprungligen utvecklat för klädesbranschen. Amfori BSCIs baseras på FN:s deklaration om mänskliga rättigheter och på ILO:s konventioner. Uppföljning utifrån Amfori BSCIs riktlinjer inleddes 2012 och Vivagruppens bolag och har sedan starten varit pådrivande i arbetet tillsammans med Systembolaget, Alko och Vinmonopolet. I vår målsättning att ytterligare förbättra arbetsvillkor i vinproduktion engagerade vi oss under 2019 i Amfori Sustainable Wine Program. Tillsammans med en rad världsledande återförsäljare är vi enda leverantör som är med i detta pilotprojekt.

KONTROLLERAD VERKSAMHET

Vi följer regelbundet upp hållbarhetsarbetet hos våra producenter med särskilt fokus på riskländer (Argentina, Chile, Italien och Sydafrika) där kontroller genomförs av oberoende revisionsbolag. Varje sådan revision pågår under två till fem dagar där verksamheten och de anställdas arbetsvillkor granskas i detalj. Intervjuer genomförs utan ledningens medverkan och alla rutiner och arbetsmoment utvärderas. Vid eventuella avvikelser hjälper vi producenten ta fram handlingsplaner och åtgärda problemen inom kommande månader. Resultatet av detta arbete granskas därefter på nytt med nya platsbesök. Om en producent efter en uppföljande revision fortfarande inte åtgärdat bristerna kan samarbetet sägas upp.

AGERA PÅ MISSFÖRHÅLLANDEN

På Viva är vi angelägna om att tidigt fånga upp och agera på signaler om eventuella missförhållanden. Från såväl medarbetare som producenter, agenter, kunder och andra affärspartners. Vi rekommenderar att man i första hand talar med en ansvarig person eller facklig representant, men i de fall man önskar vara anonym har vi ett externt rapporteringsverktyg i samarbete med Lantero visselblåsarsystem.

> Vi är stolta att tillsammans med deltagarna i Sustainble Wine Program utveckla verktyg och lösningar för bättre miljömässig och social hållbarhet.
>
> **CHRISTIAN EWERT**
> President Amfori

> Vi är angelägna om att tidigt fånga upp och agera på signaler om eventuella missförhållanden. Från såväl medarbetare som producenter, mfl. I de fall man önskar vara anonym har vi ett externt rapporteringsverktyg i samarbete med Lantero visselblåsarsystem.
>
> Läs mer på lantero.se

PRODUCENTER I RISKLAND*

25
Totalt antal producenter 2019

100%
Andel som intygat att de följer Amfori BSCI uppförandekod

*som riskland menas Argentina, Bulgarien, Chile, Italien, Sydafrika. Här kan särskilda utmaningar finnas kring arbetsvillkor som bland annat likabehandling, hälsa och säkerhet, arbetstider och lön.

VOLYM RISKLAND*

Andel av volymen där arbetsvillkor granskats och godkänts av oberoende tredje part

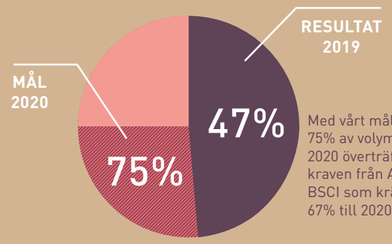

Med vårt mål om 75% av volymen till 2020 överträffar vi kraven från Amfori BSCI som kräver 67% till 2020.

Fairtrade & Fair for life

Garanterar att arbetarna på odlingarna får en premie som ger ökad ekonomisk och social trygghet.

Hållbart lokalsamhälle

Alla våra producenter som tillverkar vin i riskländer följer Amfori BSCIs uppförandekod. Utöver att främja goda arbetsvillkor på dessa vingårdar så har vi valt att satsa särskilt på vinbönder i socialt utsatta områden, främst i Argentina, Bulgarien och Sydafrika. Våra satsningar sker i samarbete med Fairtrade och Fair for Life.

Grundades
1940

500
Familjer

Fair Trade certifiering
2006

FAIRTRADE I ARGENTINA

La Riojana

Vinkooperativet La Riojana ligger i La Rioja-provinsen i nordvästra Argentina. Området är fattigt men anses vara ett av Argentinas mest spännande vindistrikt. De torra, soliga förhållandena ger naturligt friska druvor idealiska för ekologisk odling.

KOOPERATIV MED ANOR

Kooperativet grundades 1940 och sedan dess har fyra generationer och flera hundra familjer varit engagerade i att odla druvor till vad som idag blivit landets största kooperativ med 500 familjer. De flesta är småskaliga producenter med mindre än 2-3 hektar mark per familj.

EKONOMISK TRYGGHET

Fairtrade-certifieringen av vinerna Ecologica, Raza och Fair & Square innebär att vinbönderna får ett garanterat minimipris för sina druvor och en garanterad avsättning för skörden varje år. Dessutom ges tillgång till lån och krediter, gratis tekniskt stöd och rådgivning, försäkringar vid produktionsbortfall samt en Fairtrade-premie per kilo druvor som säljs. För varje liter fairtrade-märkt vin som svenska konsumenter köper går en summa direkt tillbaka till lokalsamhället, ofta flera hundratusen kronor per år. Det är kooperativets medlemmar som tillsammans bestämmer hur dessa pengar investeras.

SOCIAL HÅLLBARHET

Sedan certifieringen 2006 har La Riojana genomfört över 30 projekt som finansierats av Fairtrade-premien. Bara sedan 2010 har vår försäljning av La Riojanas viner i Sverige bidragit med ca 10 Mkr. Det största projektet är ett tekniskt jordbruksgymnasium som byggdes 2010 med hjälp av pengar från Sverige och England i den lilla byn Tilimuqui. Skolan har sedan den öppnades vuxit från ett 30-tal elever till över 600 elever och är det första tekniska gymnasiet som byggts i provinsen La Rioja. Det är också ett av världens största Fairtrade-finansierade projekt.

KLIMATNYTTA

Vi har också gjort investeringar för att förbättra vattentillgången för byborna i Tilimuqui samt finansierat en kartläggning av CO_2-utsläpp från La Riojanas vinproduktion. Kartläggningen ligger till grund för vår pågående satsning att göra bevattningspumparna mer miljövänliga.

SATSNINGAR I SYDAFRIKA

Utöver satsningar på Fairtrade i Argentina så har vi också Fairtrade-certifierad produktion i Sydafrika i samarbete med våra producenter Kleine Zalze och Du Toitskloof.

Konsumenter som väljer Fairtrade och Fair for Life gör en stor insats för vinbönder, deras familjer och lokalsamhället.

BJÖRN WITTMARK
Giertz Vinimport

1. Fairtrade-finansierad vattenreservoar, La Riojana.
2. Inspektion av druvor, La Riojana.
3. Skörd, Vinex Slavyantsi.
4. Dansuppvisning, LEVA foundation-finansierad förskola.
5. Romsk kulturdag, Vinex Slavyantsi.
6. Morgonsamling, LEVA foundation-finansierad förskola

Start
2008

Leva
Stiftelsen

Fair for Life certifiering
2014

FAIR FOR LIFE I BULGARIEN

Vinex Slavyantsi

BULGARIENS VINODLINGSTRADITION sträcker sig flera tusen år tillbaka i tiden. Vinex Slavyantsi, som producerar Leva-vinerna ligger i den östra delen av Rose Valley, en region som länge har odlat och framställt vin.

Med sina milda vintrar och sina svala somrar är regionen väl lämpad för vinodling. Den sociala och ekonomiska situationen för etniska minoriteter är dock mycket svår i Bulgarien, särskilt för den romska befolkningen och området kring Vinex Slavyantsi bor det många människor med romsk bakgrund.

LEVA FRÄMJAR INTEGRATION

År 2008 startade Viva-bolaget Giertz Vinimport och Vinex Slavyantsi samt representanter från den romska befolkningen en stiftelse med syfte att förbättra levnadsvillkor och framtidsmöjligheter i närområdet.

Stiftelsen heter LEVA Foundation och sedan 2008 har Giertz Vinimport bidragit med mer än 2 Mkr. Pengarna har använts till stöd för tre förskolor med 120 barn, bidrag till familjer så att de kan betala för att barnen går på förskolan, stöd till skolelever samt stipendier för studier på högre nivå. Vi har också stöttat mindre hälsoprojekt, bidragit med juridisk hjälp till anställda arbetare, försett en dansgrupp med folkdräkter samt genomfört sportaktiviteter och skolresor under loven.

ETISKT CERTIFIERADE

2014 blev Vinex Slavyantsi och Leva Foundation etiskt certifierade av det schweiziska kontrollorganet IMO och deras internationellt erkända "Fair for Life"-system. Det är en etisk certifiering för rättvis handel som utöver rättvisa arbetsvillkor och handelsavtal även omfattar krav på god miljön, både i och runt vingården.

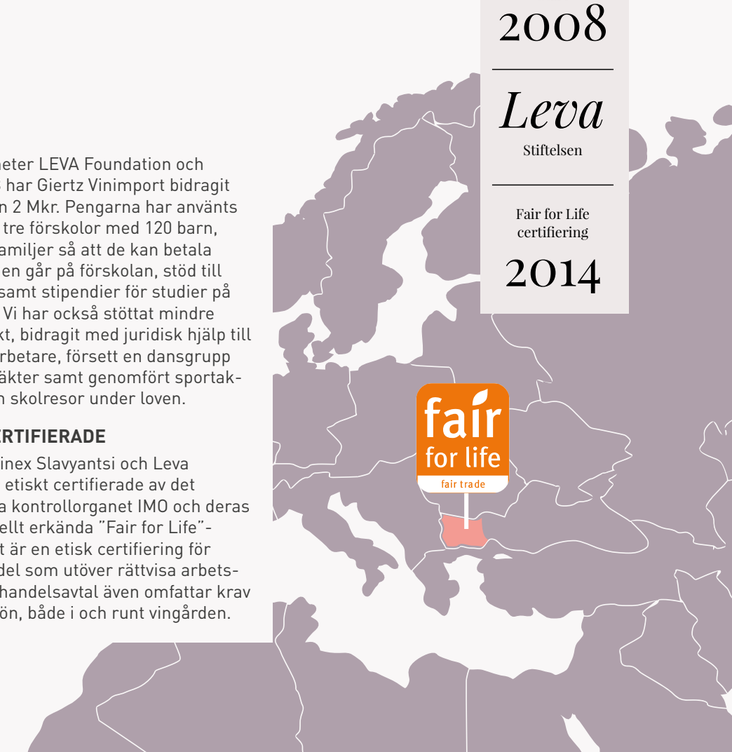

Hälften av vårt vin är ekologiskt. Vi stolta över att erbjuda kvalitetsvin med väldigt liten miljöpåverkan.

JOHN WISTEDT
VD, Wine Team Global

Biologisk mångfald

Hållbar odling

Sedan tusentals års tillbaka i tiden har människan odlat och producerat vin. Vinet som man gjorde på den tiden skulle idag definieras som ekologiskt vin då odlingen skedde utan kemiska bekämpningsmedel och konstgödsel. Faktum är att fram till 1960-talet var i princip allt vin ekologiskt, det var nämligen först då producenter i större skala började använda kemiska bekämpningsmedel vid vinodling i någon större utsträckning.

Mer än 140 ekologiska artiklar!

ÖKAD MEDVETENHET

Att certifiera viner som ekologiska har på senare tid blivit allt vanligare, till stor del drivet av medvetna konsumenter, engagerade leverantörer och producenter. I Systembolagets sortiment finns idag en stor och växande andel ekologiska viner. Deras mål är att 10% av allt de säljer ska vara ekologiskt år 2020. Vi på Viva Wine Group var bland de första att erbjuda ekologiskt certifierade viner till svenska konsumenter och idag är över 36% av vår totala volym ekologiskt certifierad. Med det är vi marknadsledande på ekologiska viner på den svenska och nordiska marknaden.

EKOLOGISK ODLING OCH VINFRAMSTÄLLNING

För att ett vin ska kunna märkas och säljas som ekologiskt måste både odlingen av druvorna samt själva vinframställningen vara ekologisk. Det innebär att druvorna odlas utan konstgödsel, utan kemisk ogräsbekämpning och utan kemiska växtskyddsmedel. Hjälpämnen som används under vinifieringen är också ekologiska. Utöver det begränsas även användningen av svavel och koppar. För att bli certifierad krävs att odlingen har bedrivits ekologiskt minst tre år i rad.

Ekologiskt

Inom ekologisk odling är begränsningarna kring konstgödsel och bekämpningsmedel större än vid konventionell odling. Under de senaste åren har efterfrågan på ekologiska viner stadigt ökat. Viva Wine Group har varit ledande i den utvecklingen

18%

ÖKNING AV EKO OCH ETISKT

Under 2019 fortsatte vi öka volymen och andelen ekologiskt och etiskt certifierat vin. Från 40,7% av total volym 2018 till 47,9% år 2019. En ökning med nästan 18%. Andelen Fairtrade-certifierat ökade mest med nytillskott av etiska viner från Sydafrika.

Ekologiskt vin av total volym	Etiskt vin av total volym	Certifierat vin* av total volym
36%	16,9%	47,9%
motsvarar 16,9 miljoner liter	motsvarar 7,9 miljoner liter	motsvarar 22,6 miljoner liter

**Vissa produkter är både ekologiskt och etiskt producerade*

Vi är glada över att Viva Wine Group erbjuder flertal KRAV-märkta viner då dessa viner har producerats på ett mer hållbart sätt – utan naturfrämmande kemiska bekämpningsmedel och konstgödsel, med hänsyn till skyddsvärd natur och av arbetare med goda arbetsvillkor.

ANITA FALKENEK, VD
KRAV Sverige

NATURLIG ODLING

Ekologisk odling förbjuder användning av kemiska bekämpningsmedel. Istället hålls ogräs och skadedjur borta på naturlig väg.

VARSAM PRODUKTION

Ekologisk produktion innebär mindre användning av svavel i vinframställningen.

HÄLSOSAMT FÖR ANSTÄLLDA

Ekologisk odling utan kemiska bekämpningsmedel gynnar inte bara biologisk mångfald, utan är även hälsosamt för människorna på vingården.

DEN KÄNSLIGA VINPLANTAN

Vinodling har alltid varit ett komplicerat hantverk då vinplantan är väldigt känslig för angrepp av mögel och skadedjur vilket påverkar kvaliteten på druvorna och vinet. I konventionell odling kan kemiska bekämpningsmedel användas vilket förenklar en hel del, eftersom de kemiska bekämpningsmedlen är effektiva och förhållandevis billiga.

BIOLOGISK MÅNGFALD

Den ekologiska vinodlaren bekämpar istället skadedjur och svamp med hjälp av skalbaggar och biologiskt nedbrytbara preparat. Ogräsen bekämpas med mekanisk ogrässharv, bete, flamning och handhackning. Med dessa naturliga metoder får man en rik mångfald av växter i den ekologiska vingården. Som gödsel använder man organiska gödsel till sina marker, istället för kemiskt framställt sådant. Allt detta gynnar växt- och djurlivet på gården, minskar klimatpåverkan per producerad liter och säkerställer att vingårdsarbetarna inte blir exponerade för växtgifter i sitt arbete.

CERTIFIERING GÖR SKILLNAD

Att odla ekologiskt tar mer tid i anspråk och ofta blir skörden något mindre vilket kan påverka priset mot konsument. Varje flaska ekologiskt vin som säljs har dock stor betydelse för bevarandet av biologisk mångfald och minskar mängden gifter i naturen.

NATURVIN

Naturvin är ett relativt nytt inslag i vinvärlden. Målet för naturvinsproducenter är att ha så liten påverkan på tillverkningsprocessen som möjligt. Det finns ingen internationellt vedertagen definition eller accepterad certifiering, däremot är de flesta naturvinsproducenter måna om att odla ekologiskt, helst låta vinet spontanjäsa, samt minimera användningen av svavel. När man producerar naturvin kan det därför vara svårt att hålla samma stil från år till år. Samtidigt är det en del av charmen med naturvin.

100% *Klimatneutral transport*

Hållbara transporter & förpackningar

Hållbara transporter och distributionslösningar är centrala för oss. Vi vet att frakter och lagerhållning har stor miljöpåverkan och tillsammans med våra partners strävar vi ständigt efter att utveckla smarta lösningar och innovativa projekt.

”Tack vare smarta samarbeten har vi minskat vår miljöpåverkan och skapat en högeffektiv logistik

MARTINA NORDSTRÖM
Logistics Director

OPTIMERAD OCH EFFEKTIV LOGISTIK

Vår logistikavdelning letar ständigt efter smarta och effektiva lösningar med god tillförlitlighet och minimal miljöpåverkan. Bolagen inom Viva Wine Group samdistribuerar så långt som möjligt för att maximera fyllnadsgraden. Vi har också valt att inom Europa styra om alla transporter från lastbil till tåg. Med samdistribution och tågtransport har vi radikalt minskat utsläppen. På längre distanser används båt. För vissa produkter sker transport på tank, varefter själva tappningen på flaska eller box istället sker i Danmark. På så sätt minskas transportvikten betydligt med minskad klimatpåverkan som följd.

KLIMATNEUTRALA TRANSPORTER

Vi har som uttalat mål att vår klimatpåverkan från transporterna ska vara noll. På detta sätt kan våra konsumenter känna sig trygga i att oavsett var i världen deras vin har odlats, så är det ingen skillnad i klimatpåverkan. Den påverkan på klimatet som finns kvar klimatkompenseras genom investering i Solvatten. Vi investerar alltid för mer än våra faktiska utsläpp.

LAGER MED TÅGTERMINAL

När våra produkter väl kommit till Sverige lagerhålls dem hos vår partner DLP i Jordbro. Lagret har en tågterminal vilket innebär att tåg med våra produkter rullar hela vägen fram till dörren. Elektriska truckar lastar sedan av och placerar vinet på höga hyllor i väntan på transport ut till Systembolaget, restauranggrossister och direktköpande restauranger.

SMARTA FÖRPACKNINGAR

Jämte odling och transport så är förpackningar den delen av verksamheten med störst klimatpåverkan. Dels på grund av dess vikt, dels tillverkningsprocess och återvinningsgrad. I samverkan med leverantörer och kunder prioriterar vi därför klimatsmarta förpackningar. Som klimatsmart förpackning menas Bag-in-Box, tetra, lättviktsglas samt PET. Redan idag erbjuds merparten av våra volymer i klimatsmart förpackning. Framöver kommer vi satsa än mer på att erbjuda artiklar i lättviktsglas. Den klimatpåverkan som återstår kommer dessutom klimatkompenseras.

VÄRLDSLEDANDE ÅTERVINNING

Vi tar aktivt producentansvar för återvinning av våra produkter genom vår finansiering och utveckling av Svensk Glasåtervinning (SGÅ) och Förpacknings och Tidningsinsamlingen (FTI). I Sverige har vi högst återvinningsgrad i världen, dels tack vare medvetna konsumenter, dels genom effektivt insamlingssystem och moderna återvinningsanläggningar.

DRYCKESBRANSCHENS KLIMATINITIATIV

Under 2017 togs de första stegen mot ett gemensamt ramverk för dryckesbranschen. Initiativtagare var Systembolaget, Sveriges Bryggerier och Sveriges Vin och Spritleverantörer (SVL). Vivagruppens företag har varit engagerade från starten och pådrivande att få samarbetet på plats med ett tredjepartsgranskat beräkningsverktyg och gemensamma mål. 2019 presenterades den första rapporten vilket möjliggjorde jämförelser med andra aktörer i branschen. Rapporten visade att våra produkters klimatpåverkan låg 20% lägre än våra branschkollegor och konkurrenter.

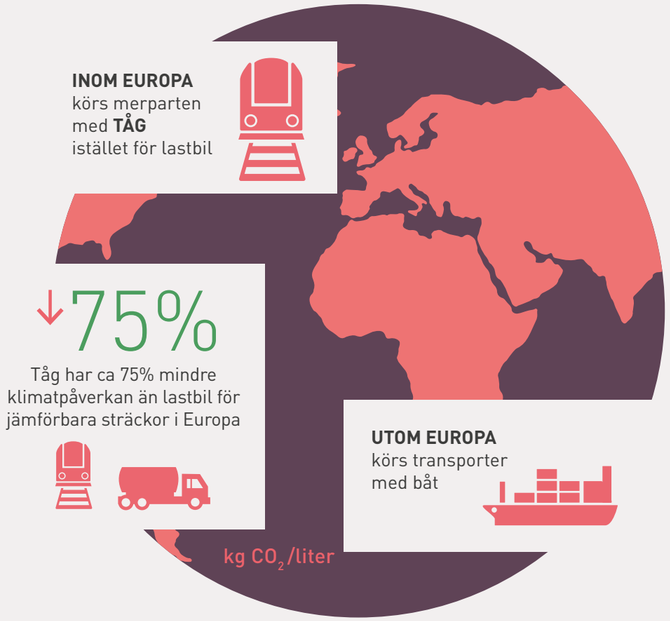

70%
Andel av volym i klimatsmart förpackning

Med klimatsmart förpackning menas enligt Systembolagets definition Bag-in-Box, Tetra, PET och lättviktsglas.

KLIMATKOMPENSATION

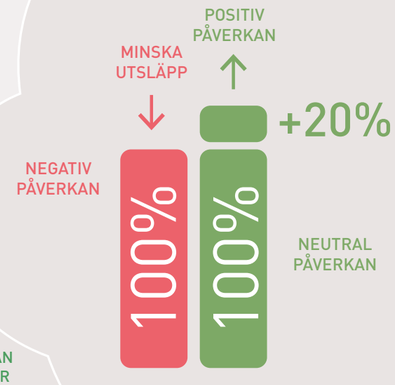

CO_2 UTSLÄPP 2019

0,12 kg CO_2/liter KLIMATPÅVERKAN TRANSPORT 0.13 2018

0,23 kg CO_2/liter KLIMATPÅVERKAN FÖRPACKNINGAR 0.25 2018

Återvinnings-grad glas

93%

blir nya flaskor

93%

100%

DRYCKESBRANSCHENS KLIMATINITIATIV

GEMENSAM SATSNING

Ledande aktörer i dryckesbranschen samverkar för att minska klimatpåverkan.

GLASÅTERVINNING

93% av insamlat glas blir nya flaskor!

EFFEKTIV LOGISTIK OCH KLIMATSMART LAGER

Tillsammans med Essinge Rail optimerar vi tågtransporter av dryck genom Europa. Vår partner DLP kombinerar dessutom sin lagerhållning med en tågterminal. På så sätt kan vi köra tågen direkt in på lagret.

Klimatkompensation & sociala projekt

Vi klimatkompenserar utsläpp från transportkedjan samt klimatpåverkan från glasförpackningar. Våra investeringar görs i samarbete med erkända organisationer för att minska klimatpåverkan globalt samt skapa samhällsnytta lokalt. Sociala mervärden som hälsa och jämställdhet är i fokus.

SOLVATTEN 2017-2019

Enheter	Beräknad ton CO_2
4198	29931

Sparade träd	m^3 rent vatten	Mottagare
26447	176190	23424

SOLVATTEN®
- Rent upphettat vatten på 2-6 timmar
- Ger cirka 6000 liter per år
- En indikator visar när vattnet är rent
- Kan användas flera gånger per dag
- Är enkel att använda och lätt att bära
- Behöver inga batterier, reservdelar eller kemikalier
- Har lång hållbarhet, 7-10 år

Bildcollage – användning av Solvatten i Tharaka och Bura, Kenya.

”Efter att Solvatten delades ut har jag inte hört om ett enda kolera-fall i området där vi bor

GRACE, 56 ÅR

INNOVATIV VATTENRENINGSLÖSNING

Solvatten

Solvatten är en innovativ vattenrenings-lösning som bidrar till förbättrad hälsa, ökad jämställdhet och minskad klimatpåverkan. Den prisbelönta uppfinningen har utvecklats av ett svenskt familjeföretag och används i flertal byar i Kenya i samarbete med International Aid Services.

Solvatten-enheten fylls med vatten från närliggande vattendrag. När den läggs i solen aktiveras en process som renar vattnet från hälsofarliga bakterier och mikroorganismer och gör det säkert att dricka. Vattnet värms samtidigt upp vilket förenklar matlagning, tvätt och intimhygien. På detta sätt minskar behovet av bränsle i form av ved och pellets. Minskat behov av ved gör att fler träd står kvar som binder jord, vilket motverkar ökenspridning, samt binder koldioxid, till nytta för klimatet. En enhet Solvatten har bekräftats ge miljö- och hälsonytta i minst sju år. Sedan starten av vårt samarbete 2017 har vår investering i Solvatten hittills inneburit en bekräftad klimatkompen-sation motsvarande 1266 ton koldioxid. Under 2020 kommer ytterligare 1488 enheter delas ut för att kompensera för VIVA-produkternas klimatpåverkan från transporter och tunga förpackningar 2019 vilket ger kompensation om totalt 29931 ton koldioxid.
Kommande år planeras investering i ytterligare tusentals enheter vilket fram till 2030 kan leda till en klimatnytta nära 100 000 ton kompenserad koldioxid, 600 000 liter rent vatten, 900 000 träd och bättre hälsa för 80 000 människor.

SKAPA POSITIVA FÖREBILDER, FRÄMJA UTBILDNING OCH ENTREPRENÖRSKAP

Viva Wine Group är en samling entreprenörsdrivna företag som därför brinner särskilt för individens och den lilla gruppens förmåga att förändra stora system. I Sydafrika är de socioekonomiska utmaningarna betydande varför vi engagerar oss på flera olika sätt.

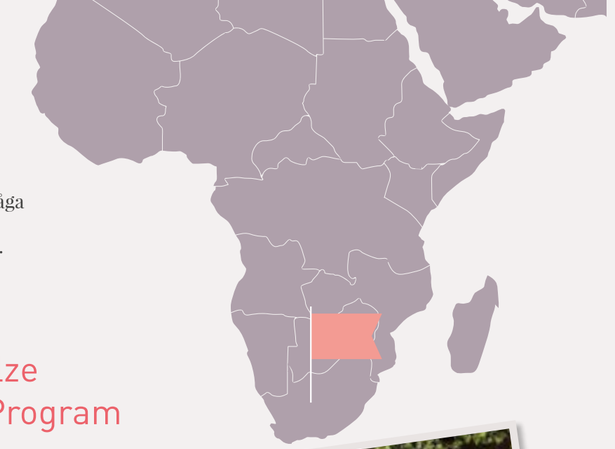

Kleine Zalze Training Program

Winemarket har tillsammans med sin sydafrikanska producent Kleine Zalze instiftat en utbildningsfond som syftar till att finan-siera högre utbildning för vingårdsarbetarna och deras familjer. 3-4 individer per år kommer att ges möjligheten till en universi-tetsutbildning eller motsvarande. Målet är att skapa förebilder i lokalsamhället samtidigt som vinindustrin på sikt får tillgång till högre utbildad personal.

Kraften i människors drömmar är enorm. Genom stipendiet hjälper vi arbetare på vineriet, vingården och i byarna omkring uppnå sin fulla potential och samtidigt bli inspirerande förebild för andra.

KOBUS BASSON, VD Kleine Zalze

Tack vare stipendiet kan fler få möjlighet till universitetsstudier av internationell toppklass, oavsett bakgrund, ekonomi och familjesituation. Ambitionen är att skapa fler goda förebilder.

STAFFAN DAHLGREN, VD Winemarket

Pebbles Project

Pebbles Project är en organisation grundad av två systrar med fokus på utsatta barn till föräld-rar som arbetar inom vinodlingar i Sydafrika. Pebbles förbättrar barnens situation genom tillgång till grundskola, måltider, hälsovård och meningsfull fritid.

För oss är det viktigt att kunna bidra till den miljö vi är verksamma inom. Vi har valt att stödja Pebbles eftersom deras projekt hjälper barnen långsiktigt, både med välbefinnande och utveckling.

CAMILLA TAUBE, vice VD Wineteam

Stadsmissionen

Vi bidrar även i Sverige med fokus på med-arbetarengagemang. Vi stödjer bland annat Stadsmissionen och Smaka på Stockholms initiativ i juletid. Utöver ekonomiska bidrag till Stadsmissionens verksamhet skänker medarbetare hygienartiklar och kläder till hemlösa och leksaker till barn i utsatta familjer.

KLIMATINVESTERING HOS PRODUCENT

Utöver samarbetet med Solvatten utvecklar Vivagruppens bolag flertal klimatprojekt med nyckelproducenter. Investeringar har under senaste åren handlat om installation av solpaneler, solcellsdrivna vattenpumpar samt komposteringsmaskiner. Syftet med investeringarna är dubbelt, dels minskas klimatpåverkan i produktionsledet, dels blir producenterna självförsörjande och mindre beroende av inköpt energi och el. I förlängningen finns ambitioner att producenter ska kunna producera ett netto-överskott som kan säljas tillbaka till elnätet.

Ansvarsfull konsumtion

På Viva bryr vi oss inte bara om hur våra produkter produceras, utan även hur de konsumeras. Alkoholdrycker är en del av vår måltidskultur och för många en del av en komplett måltidsupplevelse.

Vi är dock medvetna om att alkohol konsumerat på felaktigt sätt kan skapa problem, både för individer, närstående och samhället i stort. Vi värnar därför måttfull och ansvarsfull konsumtion.

DE NORDISKA MONOPOLEN

I Sverige, Finland och Norge finns en stark vilja att skydda folkhälsan varför alkoholförsäljningen i butik sker genom statliga bolagen Systembolaget, Alko och Vinmonopolet. Vivagruppens bolag värnar denna nordiska modell med kontrollerad försäljning och likabehandling av ursprung. Vi tycker det är bra, dels ur ett folkhälsoperspektiv, men även ur ett leverantörsperspektiv då samma regler gäller för alla aktörer på marknaden. Vi ser även stora fördelar för konsument. De nordiska monopolen säkrar konsumenter ett utbud med bredd och djup som på många sätt saknar motstycke i världen.

ALKOHOLGRANSKNINGSMANNEN (AGM)

I Sverige finns många restriktioner kring kommunikation och marknadsföring av alkohol. Vivagruppens bolag är noga med att följa lagen men har även som del av branschföreningen SVL tagit initiativ till en etisk kod samt Alkoholgranskningsmannen. AGM har blivit alkoholbranschens mekanism för självreglering som hjälper till med utbildning och stöd, men har även rätt att ingripa mot företag som bryter mot lagar och etiska riktlinjer och begära att marknadsföringen upphör. Vem som helst kan anmäla reklam till AGM, som utreder, prövar och fattar beslut i ärendet.

Vi arbetar för

individen
närstående
& samhället

Prata om alkohol med unga i skolan

Fokus på att lära ungdomar att motstå social press, öka självkänslan och förstå sitt eget ansvar.

Läs mer på prataomalkohol.se

Kostnadsfritt och anpassat material för skolan.

DRINKWISE.SE

Hemsidan Drinkwise.se syftar till att vara en tankeväckande plattform för information, diskussion och reflektion om attityder kring alkohol och hur alkohol ska konsumeras på ett ansvarsfullt sätt. Med denna satsning vill vi och andra företag i branschen sprida information, skapa dialog och verka för ett mer ansvarsfullt förhållningssätt till alkohol.

PRATA OM ALKOHOL

I syftet att senarelägga ungdomars alkoholdebut startades utbildningsinitiativet Prata Om Alkohol. Initiativet togs 2006 av företag inom SVL och drivs sedan 2010 i samverkan med Sveriges Bryggerier. Prata Om Alkohols metod bygger på samtalsbaserad undervisning med fokus på att lära ungdomar att motstå social press, öka självkänslan och förstå sitt eget ansvar. Samtliga material är kostnadsfria och anpassade för att användas i skolan. Prata Om Alkohols metod har utvärderats i en treårig vetenskaplig studie utförd av Karolinska Institutet och resultaten visade att skolelever som genomgått programmet drack mindre riskfyllt än jämförbara elever som inte genomgått programmet.

VIVA VIN & MATKLUBB

Vi anser att vin främst ska konsumeras i kombination med en bit god mat. Viva Vin & Matklubb förkroppsligar denna tanke med att en gång i veckan skicka ut smarriga recept och trevliga dryckestips till medvetna konsumenter. Viva Vin och Matklubb finns både på mailen, Facebook och Instagram och ger matglädje och dryckeskunskap.

Vad innebär egentligen en personligt hållbar alkoholkonsumtion? Hur mycket alkohol är okej att dricka? Och i vilka sammanhang?

DRINK**WISE**

Frågorna kring alkoholkonsumtion är många, därför vill vi sprida information och skapa dialog vilket vi gör med intiativet Drinkwise.

Läs mer på drinkwise.se

VIVA!

Vin & Matklubb

Varje vecka skriver vi om mat och vin. Läs mer på vivavinomat.se

Sök på recept och viner som passar till!

VISION

Vi ska bli branschledande på hållbarhet och uppfattas som inspirerande förebild. Hållbarhet ska utgöra en integrerad del av verksamheten, en motor för tillväxt och skapa mervärde för producenter, kunder och konsumenter.

Emil Sallnäs, VD

Våra dryckers 18 olika ursprung

VIVA WINE GROUP • INNOVATION • TRADITION • PASSION •

Viva Wine Group | Blasieholmsgatan 4A, Stockholm | +46 8-21 83 88 | info@vivagroup.se

PRODUCED USING 100% RENEWABLE ENERGY
Tryck:
DanagårdLitho, 2020

SVANENMÄRKT
Miljömärkt trycksak
3041 0196

FSC
www.fsc.org
MIX
Papper från ansvarsfulla källor
FSC® C109062

Klimatkompenserat
papper

Design: formgarda.se